

OUDHEIDKUNDIGE KRONIEK

In "De Gazet van Gent" van 29 januari 1923 verscheen een artikel van Alfons Van Werveke over de

PRINSENKINDEREN

Het woord *kind* heeft in de middeleeuwen een beteekenis gehad, die het na de XVe eeuw heeft verloren. Verschillende geschiedschrijvers van de XIXe eeuw hebben dat niet geweten en dat heeft hun parten gespeeld.

De vleeschhouders, de vischkoopers en de schippers noemden zich zelven, niet zonder fierheid, prinsenkinderen. Welk is de oorsprong van dien naam? Agust Voisin vertelt, dat destijds "niemand het recht had het vleeschhoudersambacht uit te oefenen, dan de afstammelingen in rechte lijn van de familiën Van Melle, Van Loo, Minne en Deynoodt. Deze hadden dit voorrecht bekomen van een onzer grootste prinsen (Keizer Karel), die zoo zegt de volksoverlevering, het niet beneden zich had geacht zijn bloed met dat van die burgersfamiliën te vermengen. (Is dat niet mooi gezeid?) Daarom worden de vleeschhouders nog prinsenkinderen geheeten". Die legende heeft Julius De Geyter zijn *Keizer Karel* ingegeven.

W. R(ogghé) geeft een andere lezing van de overlevering, die bijna woordelijk is herhaald door H. van Duyse, maar nu als de geschiedenis. "De vleeschhouders droegen den naam van prinsenkinderen als herinnering aan een voorrecht door Keizer Karel toegestaan aan een mooie vleeschhoudster, die hem een zoon schonk, op zijn beurt vader van vier kinderen, stamvaders van de families Van Loo, Van Melle, Minne en Deynoodt. De keizer had aan zijn bastaard geen voorrecht kunnen weigeren, dat zijne afstammelingen overerfden."

't Is nogal zonderling dat Marcus van Vaernewijck (1518-1569), tijdgenoot van Keizer Karel, geen woord van die geschiedenis rept. Hadden onze plaatselijke geschiedschrijvers dezès werken met aandacht gelezen, zoo zouden ze er het volgende in hebben ontmoet: "... welcke neeringhen, als vleeschhouwer ende vischcooper, bij gheslachten eerven, ende en zijn niet te coope; ende moeten altyts den prince ende heere ende wet, in noode ende daartoe gheroupen zijnde, bijstaen; daerom heet men se sprincen kinderen".

De vleeschhouders en de vischkoopers waren dus alleen de dienaars van den prins en van de overheid en dat nogal om hun leven in gevaar te stellen! Het woord *kind* had in de middeleeuwen de beteekenis van knecht, dienaar. Zoo noemde men in 1389 de knechten, die den draagstoel van de gravin van Vlaanderen vergezelden, nu eens "de kinderen van der litiere" dan weer "knechten van der litiere", in 1509 "dienaars van der litiere". In 1414 spreekt men van de "kindren in de gasterie Sente Baefs" en die zelfde personen wor-

den in 1416 "cnapen van der gasterien van Sente Baefs" geheeten. (Gasterie = gebouw waar de gasten worden geherbergd). Het woord kind voor knecht ontmoet men in een groot getal teksten van de XIVe en van de XVe eeuw: 1412 "Item betaelt den kindren van den scepe te drinkgelde..." (1442). "Item betaelt van eender cleender vejsteren in der kinder camer boven up de Rekenkamer van den Schepenhuse...". De leden van de nering, die de schepen losten en laadden met de kraan nevens de Vleeschhuisbrug op de Kraanleie, heetten kraankinders.

Bij deze nota over de prinsenkiinderen is het wel der moeite waard een aardige geschiedenis te vertellen. In Juli 1602 kwamen de aartshertogen Albrecht en Isabella binnen onze muren en drukten den wensch uit de stad aan boord van een schip te doorkruisen. De schepenen zochten daartoe een geschikt vaartuig en vonden er een bij de onvrije schippers. De vrije schippers eischten de eer op de boot te besturen, maar de onvrije schippers beweerden dat zij het recht hadden hun eigendom te leiden. Het geschil werd den schepenen voorgelegd, die het allen naar den zin wilden maken, en besloten, dat de vrije schippers het vaartuig zouden geleiden en de vracht betalen, zooals ze aangeboden hadden, maar dat één onvrij schipper op de boot zou aanwezig zijn om toezicht en het bewind te houden.

A. VAN WERVEKE
